

Suon sijainti ja tila

Sievin Asemakylän tuntumassa kumpumoreenimaastossa oleva Lähdeneva, yhdessä viereisten Kirkko- ja Lapinnevojen kanssa, on Kalajoen latvavesien välisellä vedenjakajalla. Nämä kolme suota ovat olleet hydrologisessa yhteydessä toisiinsa, nyt ojitukset ja tiestö rajaavat ne itsenäisiksi suokomplekseiksi, joista Lähdeneva on selkeästi suurin (ojittamaton ala noin 330 ha).

Lähdeneva viettää loivasti kohti eteläistä Vääräjokea, luoteiskulmalta kohti luodetta. Suo rajautuu monin paikoin metsä- ja osin pelto-ojiin. Yksi suo-oja ulottuu pistona suon keskustaan saakka virraten kuivattuun suon laitaman Sievinjärveen. Metsäojituksen kuivatusvaikutus ojittamattomalla alalla on selkeä suon koillislahdekkeen perukassa, yleisesti ottaen sen vaikutusta suolakeudella ei voida todeta. Lähdenevan kaakoisosastakin pistona suolle tuleva oja on lähes kokonaan umpeenkasvanut.

Lähdenevalle pistävän pitkän ojan viereiselle metsäkummulle on rakentumassa eräkämpä, joka ei häiritse suoluontoa, mm. jääden näkymältä täysin piiloon. Suolla kulkee merkitty moottorikelkkareitti, jonka jäljet suoluonnossa ovat jääneet hyvin kohtuullisiksi. Suon länsilaidalla on pitkostettu luontopolku, jonka varrella on lintutorni ja kalliiselle metsäsaarekkeelle rakennettu laavu.

Lähdeneva rajautuu huomattavan laajoilta osilta luonnollisella tavalla kangasmaihin, valtaosin vaihtelevan kokoisiin metsäsaarekkeisiin, jotka usein ovat jylhän louhikkoreunaisia. Maisemakuva on rauhallinen, useine kelokkoineen jopa erämainen. Lähdeneva on luonnontilaisen kaltainen suo.

Suoyhdistymän ja kasvillisuuden luonne

Lähdenevaa leimaa karu ja äärikaru väli- ja mätäspintainen kasvillisuus. Mätäspintaisilla aloilla on paikoin eteläisemmille keidasoille tyypilliseen tapaan runsasta jäkälöitymistä. Huomattavan laajat alueet suosta ovat rakkaisia äärikaruja lyhytkorsinevoja, jotka tosin paikoin ovat ombro- ja minerotrofian rajalla kalvakkarahkasammalen tai pullosaran vielä esiintyessä harvakseltaan lievää minerotrofiaa osoittavina relikteinä. Keidas-
tumiskehitys voidaan siis tulkita verraten nuoreksi.

Morfologialtaan keidasrämevaiheeseen Lähdeneva on kehittynyt vain kahdessa kohtaa; näkyvimmin hyvin erikoisella tavalla suon itäosan pienen metsäsaarekkeen ympärille säännöllisen konsentriseksi muodostumaksi. Epäsäännöllisen muotoisen viettokeitaan vaiheen on saavuttanut suon luoteisen lahdekkeen perukka. Suolla olevat kelokot olivat keskittyneet enimmäkseen tupasvillarämeille (TR) ja varsinkin niiden rakkaisille varianteille (RaTR).

Minerotrofisia aloja suolla on niukasti. Suon laidan kuivattu lampikin on karunpuoleinen, enimmäkseen karua saranevaa (OISN) ja vain koillisosassaan pintavesivaikutteisempaa luhtanevaa (LuN). Muutoin minerotrofia rajoittuu suon koillisen lahdekkeen sararämeisiin, pisto-ojan latvoilla olevaan karuun rakkasammalrimpinevaan (OISphRiN) ja heikosti minerotrofisiin lyhytkorsinevoihin ja nevujuotteihin. Myös heikosti kehittyneiden laiteiden sararämeviden minerotrofia jää verraten vaatimattomaksi. Keskiravinteisuuteen ylittää vain kaksi sarakorpikuviota (MeSK) suon koillislaidalla. Vaateliainta lajistoa niissä on tervaleppä ja kiiltolehvässammal.

Vaikka Lähdeneva viittaa lähteisyyden esiintymiseen suolla, ei varsinaisia lähteitä havaittu. Tosin tervaleppä esiintyminen on tällä leveysasteella sisämaassa usein merkki pohjaveden tihkumisesta suolle. On mahdollista, että nimi tulee suolla olevasta halkaisijaltaan puolitoistametrisestä ja toista metriä korkeasta selkeämuotoisesta hyvin erikoisesta muodostumasta: suuresta ja tiiviistä ruskorakkasammalmättästä, jonka keskellä on syvä ruoppapohjainen syväne. Se ei ole lähde vaan kenties joillakin suurilla keidasoilla tavattavia "uhkureikiä" vastaava muodostuma. Se ei jäätyne talvisaikaan, koska oli viitoin huolellisesti merkitty.

Lähdenevan nimeäminen joksikin suoyhdistymätyypiksi on ongelmallista. Kahden jo selkeästi kombinaatiotyyppin keidasrämeeksi kehittyneen alan lisäksi suota dominoivat alat, joiden kasvillisuus on jo täysin ombrotrofista, mutta pintamorfologia ei ole eriytyntä. Sekakompleksi-otsakkeen sijasta esikeidas-termi kuvaa suota parhaiten.

Suolinnuston yleispiirteet

Heinäkuun alussa päiväaikaan suoritettu yksittäinen maastokäynti ei anna oikeata kuvaa Lähdenevan linnuston laji- eikä parimääristä. Hajahavaintoja tehtiin kalalokeista, niittykirvisistä, kalatiiroista, kuovista, hätäilevistä kapustarinnoista ja pikkukuoveista, taivaanvuohesta ja tuulihaukasta sekä kurjesta ja sen pesästä.

Suon ydinalueen pesivä parimäärä on vuosina 1967–2003 seudun linnustotutkija FL Kauko Huhtalan mukaan tietyin trendein vaihdellut: kurki 3-5, kuovi 7-12, pikkukuovi 3-7, kapustarinta 4-8, töyhtöhyppä 3-10, suokukko 0-6, liro 4-10, valkoviklo 0-3, taivaanvuohi 2-5, teeri 10-20, riekko 0-3, heinäSORSA 0-6, jouhisorsa 0-4, haapana 0-2, tavi 3-15, mustakurkku-uikku 0-4, kalalokki 0-5, naurulokki 0-600 yks., pikkulokki 0-10, kalatiira 0-3, isolepinkäinen 0-1, piekana 0-1.

Lähdenevan linnuston voidaan todeta olevan lajistoltaan ja parimääriltään erittäin edustavan.

Lähdenevan merkitys soidensuojelun alueellisessa tarkastelussa

Lähdeneva yhdessä viereisten Kirkko- ja Lapinnevojen kanssa muodostaa edustavan kokonaisuuden keskiboreaalisisista soista, jotka ovat dynaamisessa siirtymävaiheessa aapasuosta keidassuoksi. Kokonaisuus on tärkeä myös suurta reviiriä vaativien eläinlajien kannalta.

Suon alueellinen merkitys voidaan arvioida vasta kun on saatu suojelluista ja ojittamattomista suoje-
luohjelmien ulkopuolisista soista riittävän kattava seudullinen käsitys.

Kirjallisuus

Huhtala, K. 1993: Sievin eläimistöä. – Sievistä sommaan näkköön: 8-18. Kuntakirja.

Huhtala, K. 2006: Monipuolinen linnusto. – Sievin kunnan nettisivut: <http://www.sievi.fi/index.asp>.

Huhtala, K. 2009: Haastattelu.